

**Ministru kabineta noteikumu projekta “Grozījumi Ministru kabineta
2015. gada 1. decembra noteikumos Nr. 685 “Prasības uztura
bagātinātājiem”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Projekts šo jomu neskar.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>1. Komisijas 2021. gada 9. marta Regula (ES) 2021/418, ar ko attiecībā uz nikotīnamīda ribozīda hlorīdu un magnija citrāta malātu, ko izmanto uztura bagātinātāju ražošanā, un attiecībā uz vara mērvienībām groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/46/EK (turpmāk – Regula 2021/418).</p> <p>2. Zemkopības ministrijas iniciatīva.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Patlaban ir spēkā Ministru kabineta 2015. gada 1. decembra noteikumi Nr. 685 “Prasības uztura bagātinātājiem” (turpmāk – noteikumi Nr. 685).</p> <p>1. 2021. gada 10. martā Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ir publicēta Regula 2021/418, kas groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Direktīvu 2002/46/EK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz uztura bagātinātājiem (turpmāk – Direktīva 2002/46/EK). Regula 2021/418 nosaka:</p> <p>1) papildināt Direktīvas 2002/46/EK II pielikumu par vitamīniem un minerālvielām, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā ar divām vielām – nikotīnamīda ribozīda hlorīdu un magnija citrāta malātu;</p> <p>2) vara mērvienības, kuras izmanto uztura bagātinātāju marķēšanai no 2022. gada 30. septembra izteikt miligramos (mg).</p> <p>Tāpēc noteikumu Nr. 685 8. punkts jāpapildina ar atsauci uz Regulu 2021/418.</p> <p>2. Skaidro ietverto terminu “bērni”. Noteikumu Nr. 685 21.6. apakšpunktā noteikts, ka uztura bagātinātāju marķējumā jābūt norādītam brīdinājumam, ka uztura bagātinātājs jāglabā bērniem nepieejamā vietā.</p> <p>Termins “bērni” lietots Direktīvas 2002/46/EK 6.panta 3.punkta “e” apakšpunktā minētajā norādē tulkojumā latviešu valodā.</p> <p>Savukārt Direktīvas 2002/46/EK versijā angļu valodā lietots termins “young children” (mazi bērni), kas raisa diskusiju, vai tas būtu atbilstoši Direktīvas 2002/46/EK pārņemšanas nosacījumiem nacionālajos normatīvajos aktos par uztura bagātinātājiem.</p> <p>Salīdzinot Direktīvas 2002/46/EK citu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstu valodu tulkojumos lietoto terminu “young children”, Zemkopības ministrija secināja, ka ir lietots gan termins “mazi bērni”, gan termins “bērni”.</p>

		<p>Salīdzinot citu ES dalībvalstu nacionālos normatīvos aktus, ar kuriem ir pārņemta Direktīva 2002/46/EK, ministrija secina, ka minētā pieeja dažādu terminu lietošanā piemērota arī valstu nacionālajos normatīvajos aktos.</p> <p>Līdz ar to ES tirgū var būt uztura bagātinātāji ar brīdinājumu tekstu, kurā iekļauts gan termins “mazi bērni”, gan “bērni”.</p> <p>Normatīvajos aktos uztura bagātinātāju jomā nav definēts, kas ir “bērns” vai “mazs bērns”. Pārtikas aprites jomā vienīgais normatīvais akts, kurā ir definēts termins “mazs bērns”, ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 12.jūnija Regula Nr.609/2013 par zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētu pārtiku, īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētu pārtiku un par pilnīgiem uztura aizstājējiem svara kontrolei, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 92/52/EEK, Komisijas Direktīvas 96/8/EK, 1999/21/EK, 2006/125/EK un 2006/141/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/39/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 41/2009 un (EK) Nr. 953/2009, kurā noteikts, ka “mazs bērns” ir bērns vecumā no viena līdz trīs gadiem. Savukārt termins “bērns” pārtikas jomas normatīvajos aktos nav definēts.</p> <p>Patērētāju drošības dēļ termins “bērns” ir plašāk attiecināms un ietver arī četrus, piecus vai sešus gadus vecus bērnus, līdz ar to marķējumā iekļautais brīdinājums, ka uztura bagātinātājs jāglabā “bērniem” nepieejamā vietā šobrīd rada labvēlīgu ietekmi patērētājam.</p> <p>Tā kā Direktīvas 2002/4/EK 6. panta 3. punkta “e” apakšpunktā minētā brīdinājuma norāde ir dažādi tulkota un ES dalībvalstu nacionālajos normatīvajos aktos vienlaikus var būt spēkā prasība uztura bagātinātāju marķējumā lietot terminu “mazi bērni” un terminu “bērni”, lai nepārkāptu savstarpējās atzišanas principu, noteikumos Nr. 685 jāietver vienotā tirgus klauzula attiecībā uz brīdinājuma norādes lietošanu.</p> <p>Atbilstoši minētajam, ir sagatavots Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījums Ministru kabineta 2015. gada 1. decembra noteikumos Nr. 685 “Prasības uztura bagātinātājiem”” (turpmāk – noteikumu projekts), kas pilnībā atrisinās minētās problēmas.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Zemkopības ministrija un Pārtikas un veterinārais dienests.
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Noteikumu projekts attiecas uz pārtikas uzņēmumiem, kas iesaistīti uztura bagātinātāju aprites jomā, un dienestu, kura kompetencē ir pārtikas uzraudzība. Patlaban dienesta reģistrā ir iekļauti 34 uzņēmumi, kas ražo uztura bagātinātājus, un vairāk nekā 200 uzņēmumu, kas
----	---	---

		nodarbojas ar uztura bagātinātāju izplatīšanu. To pārtikas uzņēmumu skaits, kas ražo uztura bagātinātājus, ir mainīgs, jo ir uzņēmumi, kas pārtrauc uzņēmējdarbību, un ir uzņēmumi, kas uzsāk uzņēmējdarbību. Mērķgrupas palielināšanās vai samazināšanās ir atkarīga no ekonomiskās attīstības valstī.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Noteikumu projekts paredz skaidrus nosacījumus attiecībā uz noteiktu vielu izmantošanu uztura bagātinātājos, kā nikotīnamīda ribozīda hlorīda izmantošanu kā niacīna avotu un magnija citrāta malāta izmantošanu kā magnija avotu uztura bagātinātājos. Tāpat noteikumu projekts atvieglos savstarpējo normatīvo aktu piemērošanas izpratni pārtikas aprītē iesaistītajiem pārtikas uzņēmumiem, attiecībā uz vara mērvienības norādi uztura bagātinātāju marķējumā, kuru turpmāk vajadzēs norādīt “mg” (miligramos). Kā arī noteikt, ka turpmāk varēs lietot brīdinājumu marķējumā, ka uztura bagātinātājs jāglabā “maziem bērniem” nepieejamā vietā. Patlaban noteikumos ir noteikts, ka uztura bagātinātāju jāglabā “bērniem” nepieejamā vietā. Tādejādi konsekvences un skaidrības dēļ Eiropas Savienības tirgū var būt uztura bagātinātāji ar brīdinājumu tekstu, kurā iekļauts gan termins “mazi bērni”, gan “bērni”.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav.

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Projekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Projekts šo jomu neskar.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

1.	Saistības pret Eiropas Savienību	Regula 2021/418.
2.	Citas starptautiskās saistības	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav.

1. tabula

Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem

Attiecīgā ES tiesību akta datums, numurs un nosaukums	Regula2021/418.		
A	B	C	D
Attiecīgā ES tiesību akta panta numurs (uzskaitot katru tiesību akta vienību – pantu, daļu, punktu, apakšpunktu)	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš katru šīs tabulas A ailē minēto ES tiesību akta vienību, vai tiesību akts, kur attiecīgā ES tiesību akta vienība pārņemta vai ieviesta	Informācija par to, vai šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības tiek pārņemtas vai ieviestas pilnībā vai daļēji. Ja attiecīgā ES tiesību akta vienība tiek pārņemta vai ieviesta daļēji, sniedz attiecīgu skaidrojumu, kā arī precīzi norāda, kad un kādā veidā ES tiesību akta vienība tiks pārņemta vai ieviesta pilnībā. Norāda institūciju, kas ir atbildīga par šo saistību izpildi pilnībā	Informācija par to, vai šīs tabulas B ailē minētās projekta vienības paredz stingrākas prasības nekā šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības. Ja projekts satur stingrākas prasības nekā attiecīgais ES tiesību akts, norāda pamatojumu un samērīgumu. Norāda iespējamās alternatīvas (t. sk. alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi) – kādos gadījumos būtu iespējams izvairīties no stingrāku prasību noteikšanas, nekā paredzēts attiecīgajos ES tiesību aktos
Regula 2021/418	1.punkts (noteikumu projekta 8.6.apakšpunkts).	Nav jāpārņem.	Projekta vienība neparedz stingrākas prasības.
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas? Kādēļ?	Projekts šo jomu neskar.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta	Projekts šo jomu neskar.		

piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	
Cita informācija	Nav.
2. tabula	
Ar tiesību akta projektu izpildītās vai uzņemtās saistības, kas izriet no starptautiskajiem tiesību aktiem vai starptautiskas institūcijas vai organizācijas dokumentiem. Pasākumi šo saistību izpildei.	
Projekts šo jomu neskar.	

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Sabiedriskā apspriešana.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Informācija par noteikumu projektu tiks ievietota Ministru kabineta tīmekļvietnes sadaļā "Sabiedrības līdzdalība" un Zemkopības ministrijas tīmekļvietnes sadaļā "Sabiedrības līdzdalība" no 22.04.2021. līdz 06.05.2021. Noteikumu projekts 2021. gada 22.aprīlī elektroniski tiks nosūtīts saskaņošanai Veselīga uztura speciālistu asociācijai, Latvijas Uzturzinātnes speciālistu biedrībai, Latvijas uztura bagātinātāju ražotāju asociācijai, Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācijai, Latvijas diētas ārstu asociācijai, Latvijas Diētas un uztura speciālistu asociācijai, Aptieku attīstības biedrībai, Aptieku īpašnieku asociācijai, kā arī uztura bagātinātāju ražotājiem Latvijā – SIA "L.Ē.V." (Ekstraktu rūpnīca), SIA "Aptiekas produkcija", AS "BIOLAT", SIA "Lotos Pharma", SIA "DEIVA", ZS "DOKTUS", SIA "MedPro Nutraceuticals", SIA "SILVANOLS", SIA "Inovātīvo biomedicīnas tehnoloģiju institūts", SIA "Vedic Institute of Healthcare and Research" un SIA "PRIMEA".
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Pārtikas un veterinārais dienests.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide,	Saistībā ar noteikumu projekta izpildi nav nepieciešams veidot jaunas, ne arī likvidēt vai reorganizēt esošas institūcijas. Noteikumu projekta izpilde neietekmēs institūcijām pieejamos cilvēkresursus.

	esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	
3.	Cita informācija	Nav.

Zemkopības ministrs

K. Gerhards

Cine 67027146

Inara.Cine@zm.gov.lv